

Rapportage voorstel naamgeving straatnamen uitbreidingsplan Waatskampzijweg Nederweert- Ospel (2002)

ALFONS BRUEKERS

Voorwoord

Deze publicatie is een uitgave van de Stichting Regionaal Archeologisch Bodemonderzoek te Nederweert (STRABO), die zich ten doel stelt oud(-er) archeologisch en cultuurhistorisch onderzoeks- en vondstenmateriaal te documenteren en te ontsluiten voor wetenschappelijk onderzoek en algemeen publiek.

Overname van deze rapportage gedeeltelijk of geheel, via welk medium dan ook, is zonder bronvermelding niet toegestaan.

Alfons Bruekers

STRABO | Stichting Regionaal Archeologisch BodemOnderzoek
Kreijel 4
6035 SG OSPEL

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	4
2. Voorstel	5
3. Uitvoering	7
4. Samenvatting en conclusie	10

1. Inleiding

Op 15 januari 2002 werd door Alfons Bruekers met adhesie van de Heemkundevereniging Nederweert bij de Gemeentelijke Commissie Straatnaamgeving van Nederweert een voorstel ingediend voor de naamgeving van de nieuw aan te leggen straten en wegen in het uitbreidingsplan Waatskampzijweg in Nederweert-Ospel.

Op 2 mei 2002 werd het voorstel door de commissie behandeld en voor het grootste deel overgenomen en geadviseerd aan het College van B&W.

Door het College van B&W, in wier handen de besluitvorming over straatnaamgeving wettelijk is belegd, werd het advies gedeeltelijk overgenomen en conform besloten in de vergadering van 21 mei 2002.

De ingebruikname werd gevierd met de onthulling van een van de straatnaamborden (dat van voormalig schoolhoofd Meester Hermans) door loco-burgemeester Mart Jacobs op 25 november 2004.

Fig. 1. Straatnaambordje Meester Hermansstraat, met op de achtergrond diens ambtswoning als hoofd van de school in Ospel. Foto: Alfons Bruekers.

2. Voorstel

Voorstel tot straatnaamgeving voor de nieuw aan te leggen straten in het uitbreidingsplan Waatskampzijweg.

Uitgangspunten bij dit voorstel:

1. keuze voor namen van (overleden) personen
2. zowel van het mannelijk als vrouwelijk geslacht
3. uit negentiende of eerste kwart twintigste eeuw
4. werkzaam geweest in Ospel
5. in een (h)erkende pioniersrol of trekkersrol
6. in onderwijs, gezondheidszorg of cultuur
7. met vermijding van doublures met reeds bestaande straatnaamgeving
8. en in herkenbare, onderlinge samenhang met elkaar
9. uitgaand van een behoefte aan zeven straatnamen

De uiteindelijke selectie is op de volgende pagina weergegeven.

Verklarende tekst

We hechten er grote waarde aan dat de naambordjes voorzien worden van een summiere toelichtende tekst die iets verteld over de persoon in kwestie. Een voorstel daartoe is eveneens op de volgende pagina opgenomen. Gelieve deze teksten als voorbeeld te beschouwen; ze kunnen nog aangepast worden als daar behoefte toe bestaat. Daarnaast kan het wenselijk zijn om in het Weekblad t.z.t. aandacht te schenken aan deze naamgeving. Niet in plaats van, maar ter aanvulling op de bordteksten.

Accentuering

Indien dat stedenbouwkundig tot de mogelijkheden behoort, zou men kunnen overwegen om de naam van de in Ospel werkzame schrijver Herman Maas een speciaal plekje te geven (in het bijgaande voorstel speels aangeduid als 'Herman Maasplein' o.i.d. Misschien ontplooit de projectontwikkelaar in samenwerking met het gemeentebestuur nog initiatieven richting plaatsing van een klein monument of herdenkingsplaquette?

Meester Schakenstraat

Meester Mathijs Schaken was de eerste gediplomeerde onderwijzer in het lager onderwijs in Ospel (1820-1833), in de school op de Kreijelerschans in Ospel

Meester Carisstraat

Meester Jan Mathijs Caris was pionier van de eerste openbare lagere school in Ospel-dorp (1857-1892)

Meester Hermansstraat

Meester Mathieu Hermans was hoofd van de openbare lagere school in Ospel (1924-1937), directeur van de Boerenleenbank en dirigent van het Kerkelijk Zangkoor

Zuster Armandastraat

Zuster Armanda Keyzer was de eerste leerkracht van de Bewaar- of kleuterschool in Ospel (1910-1919)

Zuster Theresiastraat

Zuster Theresia Mohr was het eerste hoofd van de St-Annaschool in Ospel (1910-1919)

Zuster Plechelmostraat

Zuster Plechelmo Oude Beverborg was de eerste wijkverpleegkundige in Ospel (1923-1924)

Herman Maasplein

Onderwijzer aan de Openbare Lagere school in Ospel (1903-1911). Schrijver van peelromans en daarom bejubeld en verguisd. *'Groot hekelaar van kleine potentaten'*.

3. Uitvoering

Verslag van de onthulling van één van de straatnaambordjes zoals beschreven in het Weekblad voor Nederweert, 25 november 2004.

Ospel herdenkt 'Meister' Hermans met nieuwe straatnaam

Uit alle delen van het land waren ze op zondag 21 november naar Ospel afgezakt, de talrijke nazaten van 'meister' Mathieu Hermans, voor een familieruïnie in zaal Phoenix. Concrete aanleiding vormde de onthulling van een straatnaambordje ter herinnering aan hun stamvader. Mathieu Hermans was van 1924 tot 1937 hoofd van de openbare lagere school in Ospel en besteedde ook veel tijd en energie als dirigent van het kerkelijk zangkoor en in zijn functie van kassier van de Boerenleenbank. Zijn zoon Steef Hermans uit Weert had het initiatief genomen tot deze reünie en genoot overduidelijk van de grote opkomst van de leden van deze wijdvertakte familie.

Loco-burgemeester Jacobs onthult samen met twee nazaten van 'meister' Hermans een van de zes nieuwe straatnamen in de Ospelse wijk Waatskampzijweg (foto: Geer van de Goor).

Onder een aangename herfstzon hadden zich zo'n honderd Hermansen en andere belangstellenden uit Ospel verzameld bij de toegangsstraat van het nieuwe uitbreidingsplan Waatskampzijweg. Deze plaats was wel heel speciaal uitgekozen, want de ontsluitingsweg ontspringt vrijwel bij de voormalige schoolmeesterswoning van Hermans, op de splitsing van de Lochtstraat en de Verreusellaan (op zijn beurt ook vernoemd naar een andere pionier van het Ospelse onderwijs, Meester Verreusel).

(zie vervolg)

Om 14.15 uur werd daar door loco-burgemeester en wethouder M. Jacobs, geassisteerd door twee nazaten van meester Hermans, het witte laken van het straatnaambord 'Meester Hermansstraat' getrokken. Met die handeling, zo lichtte de wethouder in zijn speech toe, onthulde hij als het ware in één gebaar de groep van zes nieuwe straatnamen die in dit deel van Ospel zijn toegewezen. Jacobs memoreerde in het kort de geschiedenis van de totstandkoming ervan. Het voorstel van Alfons Bruekers namens de Heemkundevereniging was om de straten in deze wijk te vernoemen naar personen die hun sporen hadden verdiend in onderwijs, cultuur en maatschappelijk leven in het Ospel van de negentiende en twintigste eeuw. Met steun van de gemeentelijke straatnamencommissie en het College van B&W, werd dit voorstel uiteindelijk gerealiseerd. De wethouder wees de belangstellenden er bovendien ook op dat de nieuwe straatnaambordjes korte toelichtende teksten bevatten met achtergrondgegevens over de zes historische personen uit Ospel. Alleen dat al is een reden om eens goed rond te kuieren door deze prachtige nieuwe woonwijk-in-aanleg, zoals project-ontwikkelaar Thijs Hendrix, een van de aanwezigen in het publiek, zich speels liet ontvallen tegen uw verslaggever.

Na de uitreiking en het vervaardigen van een groepsfoto wandelde het gezelschap terug naar zaal Phoenix alwaar onder het genot van koffie met Limburgse vlaai de familiebanden nog wat nauwer werden aangeknoopt. Wethouder Jacobs vervolgde daar met een korte inleiding over de historische achtergronden van meester Hermans en zijn betekenis voor de Ospelse gemeenschap. Met vrijwel alleen Hermansen in de zaal valt het te begrijpen dat zijn verhaal met groot enthousiasme werd aangehoord. Niet zonder de belofte om voor alle aanwezigen een goed woordje te zullen doen bij de Goedheiligman, vertrok wethouder Jacobs vervolgens naar de ontvangst van Sinterklaas in Nederweert-Eind. Maar ook de Hermansen hebben zich nog urenlang vermaakt, onder andere met een charmante expositie van foto's, leermiddelen, lesplaten en andere herinneringen aan de Ospelse schooltijd in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw.

A.B.

Fig. 2. Weekblad voor Nederweert, 25 november 2014. Archief SGN.

De voorgestelde naam Herman Maasplein werd gewijzigd tot Herman Maashof. De naam Meester Carisstraat werd niet gerealiseerd wegens klankovereenkomst met de al bestaande Harrie Carisstraat en/of de Karissteeg in Nederweert. De namen Zuster Theresiastraat en Zuster Plechelmostraat werden in portefeuille gehouden voor toekomstige uitbreidingen in dit gedeelte van Ospel.

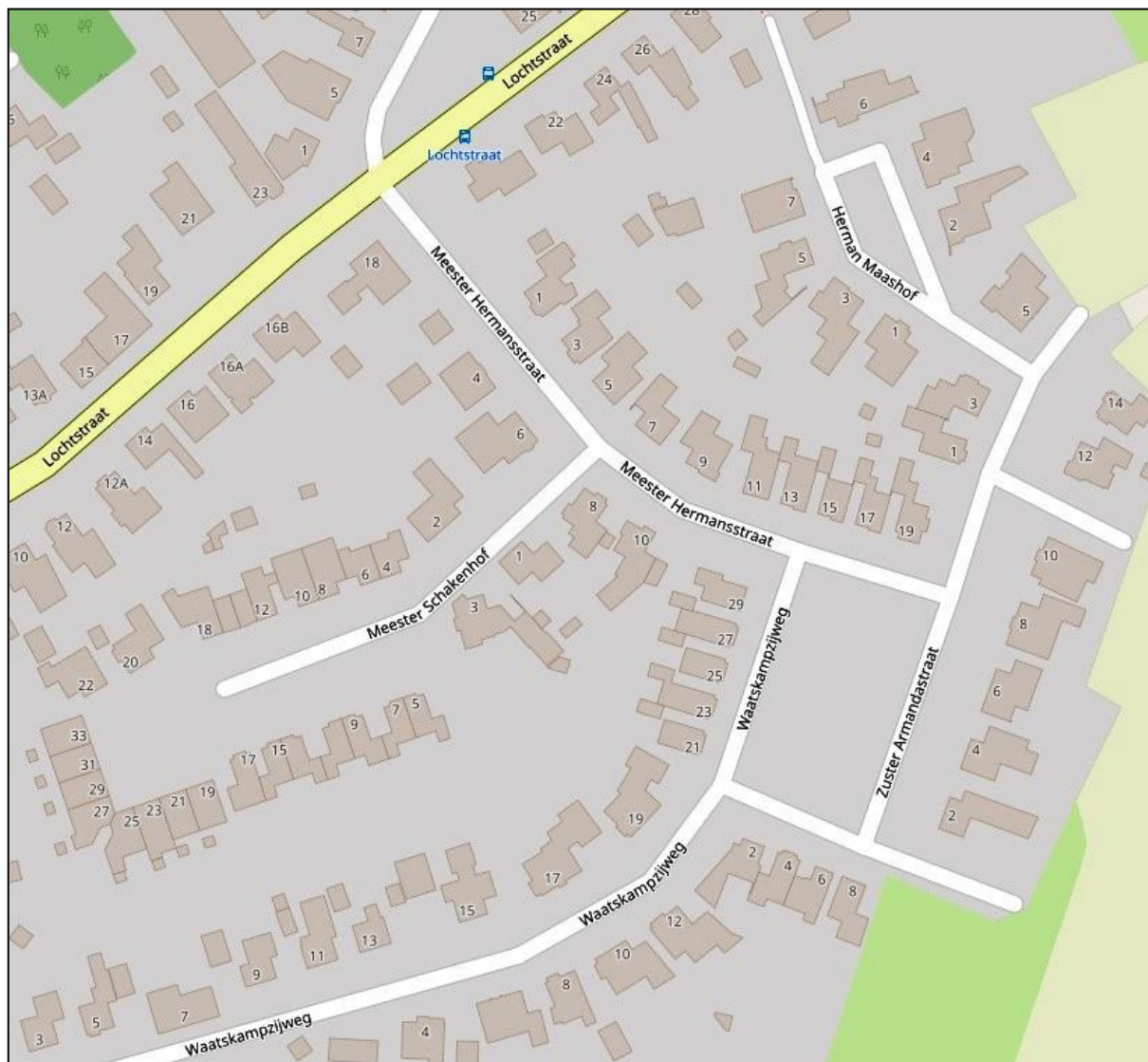

Fig. 3. Ligging van de toegekende straatnamen. Ontleend aan: www.afstandsmeten.nl

4. Samenvatting en conclusie

In 2002 werd door A. Bruekers een voorstel ingediend voor straatnaamgeving in het uitbreidingsplan Waatskampzijweg in Nederweert-Ospel. Met positief advies van de Gemeentelijke Straatnaamcommissie Nederweert werden zeven suggesties uit dat voorstel aangeboden aan het College van B&W van Nederweert, dat besloot om vier daarvan daadwerkelijk toe te kennen. Dat waren: Herman Maashof, Meester Schakenhof, Meester Hermanshof en Zuster Amandastraat.

De officiële ingebruikname van de nieuwe straatnamen geschiedde door de onthulling van het bordje van de Meester Hermansstraat op 21 november 2014 door loco-burgemeester Mart Jacobs en in aanwezigheid van een grote groep familieleden en nazaten van oud-onderwijzer Hermans.